

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Звіт

за результатами реалізації
наукової теми кафедри освітології та психолого-
педагогічних наук:
«Інноваційність розвитку вищої педагогічної освіти у
міждисциплінарному вимірі»
(реєстраційний номер 012u000123)
лютий 2021-лютий 2026 рр.

Керівник наукового дослідження

Людмила ХОРУЖА

Освіта в умовах трансформацій

Індустрія
5.0

VUCA/BANI
світ

Війна
та кризи

“Потреба в інноваційній педагогічній освіті”

«Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022 – 2032 роки» (2022 р.)

Інноватизація вищої освіти – пріоритетна *результативна* ціль щодо «створення умов для розвитку інновацій, ефективного впровадження нових знань і технологій за участю» ЗВО

Інноватизація вищої освіти – *процесуальна* ціль, що пов'язана з розвитком «інноваційної інфраструктури на базі» ЗВО і «використанням інноваційних технологій та новітніх засобів навчання в освітньому процесі»

Стратегія розвитку Київського столичного університету імені Бориса Грінченка на 2023—2027 роки

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка
на 2023—2027 роки

ЗАТВЕРДЖЕНО Рішенням Вченої ради Університету
від 30 березня 2023 р. (протокол №2), введеним у дію
наказом від 30 березня 2023 р. №153

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Основні засади розвитку Університету

- Інноваційність та орієнтація на досягнення сучасної науки і технологій

Засадничі принципи

- Інноваційність

Цінності Університету

- Фахова культура та інноваційність

Інноваційність та цифровізація

- Розвиток інновацій в освіті та науці, реалізація інноваційних проєктів та ідей

«Сформувати людину
інноваційну означає стати
конкурентоспроможною
нацією» (В. Кремень)

Паспорт дослідження

Об'єкт:

Розвиток вищої педагогічної освіти в сучасному університеті.

Предмет:

Інноваційність розвитку (системно-методологічний, змістово-процесуальний, локально-технологічний компоненти) на основі міждисциплінарності.

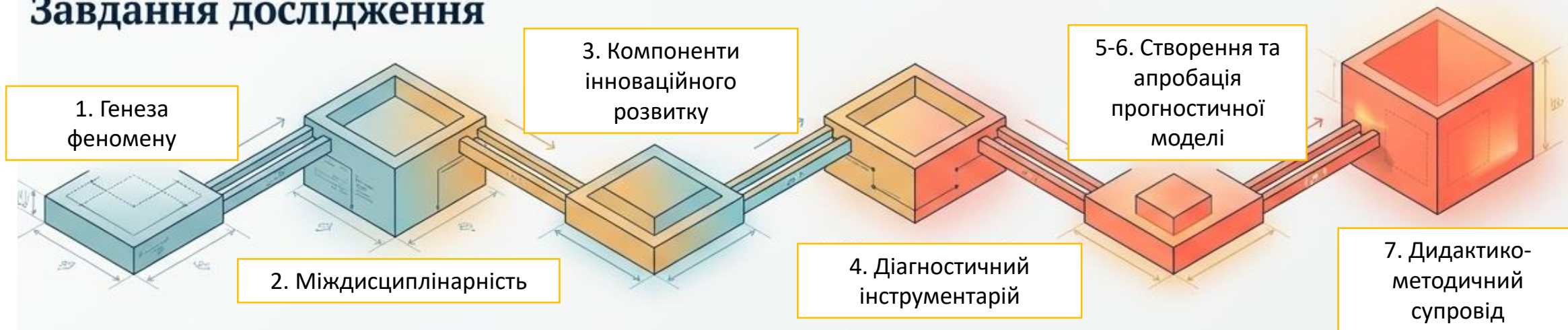

Мета:

Виявити сутнісні риси, обґрунтувати компоненти та апробувати прогностичну модель інноваційності.

Завдання дослідження

Етапи реалізації наукової теми кафедри

№	Назва етапу	Зміст завдань	Дата
1.	<u>Аналітико-інформаційний</u>	міждисциплінарний аналіз наукової літератури, розроблення діагностичного інструментарію	01.03.2021-31.12.2021
2.	<u>Теоретико-моделювальний</u>	обґрунтування компонентів інноваційності розвитку вищої педагогічної освіти та розробка прогностичної моделі їх реалізації	01.01.2022-31.12.2023
3.	<u>Узагальнювано-прогностичний</u>	моніторинг упровадження результатів науково-дослідної роботи, підготовка колективної монографії	01.01.2024-31.12.2025
4.	<u>Звітний</u>	Підготовка звітних документів	01.01.2026-01.06.2026

Досліджено ґенезу феномену інноваційності у розвитку вищої педагогічної освіти, що дало можливість подивитися як доповнювались, розвивались базові поняття дослідження

«Від витоків до парадигми майбутнього»

Античність/Середньовіччя:
Загроза порядку, «єресь».

XX століття (Й. Шумпетер):
«Творче руйнування» (Creative destruction), рушійна сила економіки.

Сучасна освіта:
Здатність генерувати рішення; рефлексивний, безперервний процес («інновації знизу»).

Три етапи ґенези інноваційності в педагогіці

5 видів освітніх інновацій (В.Огнев'юк, С.Сисоєва)

- Удосконалення
- Раціоналізація
- Евристичне рішення
- Педагогічний винахід
- Педагогічне відкриття

Етап 1. Кінець XIX – початок XX ст. (Зародження) Криза перших альтернативних систем

Етап 2. Середина XX ст. (Інституалізація) Розвиток педагогічної інноватики, технологізація освіти

Етап 3. Кінець XX – початок XXI ст. (Трансформація) Інноваційність стає обов'язковою умовою виживання освіти

Обґрунтовано базові поняття дослідження

Інноваційність – це спроможність суб'єкта інноваційної діяльності до застосування нововведення у тій чи іншій сфері діяльності, що ґрунтується на його готовності до інноваційної діяльності (інновативність) та комплексі знань та умінь (інноваційна компетентність), що забезпечать успіх його професійної діяльності на засадах інноваційності

Інноваційна діяльність викладача передбачає оновлення змісту та технологій сучасної вищої освіти на основі інновативної спрямованості суб'єктів освітнього процесу, що зумовлюють відхід від традиційних неефективних моделей професійної діяльності в умовах трансгресивності сучасного суспільства

Готовність викладача до інноваційної діяльності - це професійно-особистісне утворення сучасного викладача, що складається з таких базових компонентів, як інноваційно-особистісна спрямованість, інноваційна обізнаність, змістово-інноваційна діяльність та рефлексія інноваційності

ISSN Online: 2312-5829 Educological discourse, 2021, № 4 (35)

DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2021.47>
УДК 316.614.5:371.001.895

ЛЮДМИЛА ХОРУЖА
Київський університет імені Бориса Грінченка,
м.Київ, Україна
l.khoruzha@kubg.edu.ua, ORCID iD 0000-0003-4405-4847

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕХОДУ ПЕДАГОГІЧНОГО ЗНАННЯ В ІННОВАЦІЮ

У статті проаналізовано різні соціально-психологічні аспекти, які є необхідною умовою переходу педагогічного знання в інновацію, визокреmlені закономірності цього процесу, акцентовано на інтеграції знань, розвитку інтелекту та самоефективності особистості, створенні соціального контексту, який є сприятливим для виникнення інновацій та розвитку інноваційної діяльності педагога. Наведено результати діагностики інноваційної компетентності викладачів Київського університету імені Б

УДК 378.091.011.3-057:001.895

[https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-6\(6\)-101-113](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-6(6)-101-113)

Братко Марія Василівна доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії педагогіки, Київський університет імені Бориса Грінченка, Бульвар І.Шамо, 18/2, м. Київ, 02094, тел.: (044) 295-34-73, <https://orcid.org/0000-0001-7162-2841>

Козир Маргарита Валентинівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки, Київський університет імені Бориса Грінченка, Бульвар І.Шамо, 18/2, м. Київ, 02094, тел.: (044) 295-34-73, <https://orcid.org/0000-0001-8402-2589>

ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТІКА В ЗМІСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Анотація. У статті йдеться про місце педагогічної інноватики в змісті підготовки майбутніх викладачів вищої школи. Наголошено на тому, що освітні інновації сьогодні мають бути спрямовані в першу чергу на зміну характеру

УДК 378.091.12:005.342
<https://doi.org/10.28925/2311-2409.2024.412>

Желанова В.,

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, бульвар І. Шамо, 18/2, 02094 м. Київ, Україна v.zhelanova@kubg.edu.ua ORCID ID 0000-0001-9467-1080

Леонтьєва І.,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, бульвар І. Шамо, 18/2, 02094 м. Київ, Україна i.leontyeva@kubg.edu.ua ORCID ID 0000-0002-8084-1912

ГОТОВНІСТЬ ПЕДАГОГА ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СТРУКТУРА, КРИТЕРІАЛЬНИЙ АПАРАТ, ДІАГНОСТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ

Анотація. Інноваційність не лише стоєк суттєвою рисою всіх сфер сучасного суспільства, але й об'єктивно детермінує інноваційний розвиток вищої педагогічної освіти як однієї з базових соціальних інституцій, що формують інноваційну особистість. Відтак питання готовності пе-

29.06.2026

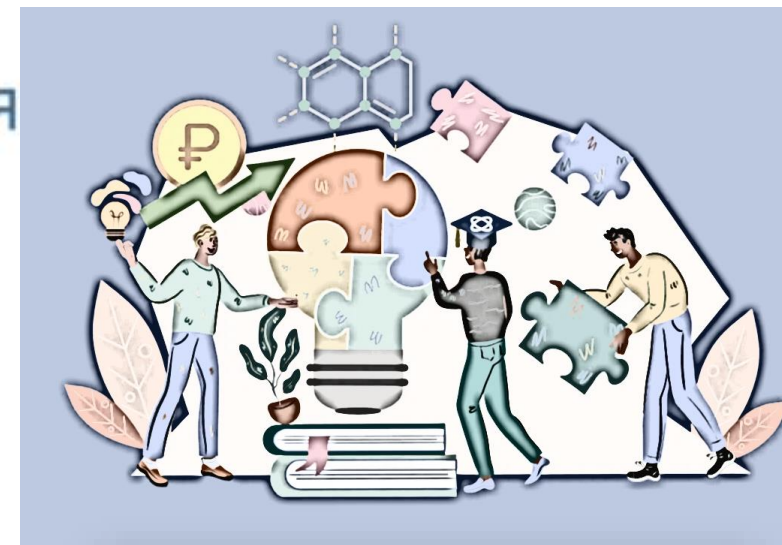
ГПБ доповідача, посада

Досліджено цілісну терміносистему сучасної інноваційної освіти

інновація
новація
освітня інновація
педагогічна інноватика
інноваційні освітні технології

безпечне освітнє середовище
інноваційна особистість

готовність до інноваційної педагогічної діяльності
інноваційна компетентність особистості
інноваційна спрямованість особистості

УДК 378.014.3:[159.923.2:005.342]
<https://doi.org/10.28925/2311-2409.2023.392>

В. Желанова

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук
Факультет педагогічної освіти,
Київський університет імені Бориса Грінченка
Булвар І. Шамо, 18/2, 02094 Київ,
vzhelanova@kubg.edu.ua

ORCID ID 0000-0001-9467-1080

МОДЕЛЬ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ: СТРУКТУРНО-ДИНАМІЧНИЙ ПІДХІД

Актуальність поданої статті зумовлена глобалізаційними та євроінтеграційними трансформаціями сучасного суспільства, в якому інноваційність стає суттєвою рисою всіх його сфер, що об'єктивно детермінує необхідність її доцільності інноваційної реформації вищої освіти, як однієї з базових суспільних інституцій, що є площиною формування інноваційної особистості. Метою статті є розроблення моделі інноваційної особистості на засадах позицій структурно-динамічного підходу. Завдання полягають у визначенні сутності та структури інноваційної особистості, динаміки певних компонентів та їх подання у вигляді моделі. Проаналізовано вихідні базові феномени статті, якими є: «інновація», «освітні інновації», «модель». Подано науковий тезаурус проблеми суб'єкта інновацій, представлений такими поняттями, як: «інноватор», «інноваційна особистість», «новаторська особистість», «особистість інноваційного типу», «інноваційно зорієнтована особистість». Розкрито етимологію поняття «інноваційна особистість». Проаналізовано концепції, у яких уперше з'явилось це поняття, а саме: теорія соціальних змін, концепція полярних дихотомій (соціологія змін), теорія дифузії інновацій. Представлено огляд досліджень, що аспектно розглядають проблему інноваційної особистості. Репрезентовано модель інноваційної особистості, що містить інноваційну спрямованість (сукупність мотивів, потреб, цінностей, установок), інноваційно-когнітивний (синтез інноваційного мислення, когнітивного стилю, когнітивної активності, знань), інноваційно-праксіологічний (комплекс мійнь та іннова-

Проаналізовано міжнародні дослідження інноваційних процесів в освіті

- Інститут освітніх технологій Відкритого університету з Великобританії (Institute of Educational Technology at The Open University (UK)) з 2012 року щороку на своїх відкритих ресурсах публікує звіт за результатами дослідження найновіших педагогічних технологій, які були популярними в світі упродовж досліджуваного року (<http://www.open.ac.uk/blogs/innovating/>), які маркує як такі, що **вже впливають на освітню практику, або пропонують можливості для майбутнього**

Дослідники проблеми інновацій в освіті

Michael Fullan (Canada)	Досліджує освітні зміни та лідерство. Автор концепції «зміни в освіті» та інноваційних стратегій для шкіл
Sir Ken Robinson (Great Britain)	Відомий своїми ідеями про креативність та інновації в освіті. Закликав до переосмислення традиційної системи навчання
Jürgen Habermas (Germany)	Його концепції комунікативної дії вплинули на інноваційні освітні практики
Donald A. Schön (USA)	Розробив концепцію рефлексивної практики та зробив свій внесок у теорію організаційного навчання
José M. Rodríguez-Ferrer (Portugal)	Працює над інноваціями у викладанні та навчанні, зокрема у сфері педагогічних технологій.
Markus Talvio (Finland)	Досліджує інноваційні підходи до підготовки вчителів та розвитку освітніх програм
Osias Kit T. Kilag (Philippines)	Досліджує інноваційні практики XXI століття, інтеграцію технологій та інклюзивність у навчанні
M. Marchevska, M. A. Veresa (Poland)	Дослідження “Creativity and Innovation in Polish Universities: The Knowledge Triangle Approach”. Аналізується, як університети Польщі переходять від традиційної академічної моделі до більш підприємницької та інноваційно-орієнтованої

Виокремлено виміри інноватизації вищої освіти

1. Нормативно-стратегічний

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ІННОВАЦІЙНИЙ ВИМІР СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ: АНАЛІЗ НАПРЯМІВ
THE INNOVATIVE DIMENSION OF MODERN HIGHER EDUCATION:
ANALYSIS OF DIRECTIONS

Актуальність поданої статті зумовлена глобалізаційними та європейськими трансформаціями сучасного суспільства, а також набуттям Україною статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу, що спонукає вичислювати суттєві зміни у напрямі надання вищої освіти, працювати, співпрацювати з представниками інших культур і етнічних, жити в умовах вісьюлового стану. У статті проаналізовано етімологію, феномен інновацій. Представлено авторську диференцію освітньої інновації як процесу та результату сповнення її впровадження системних інновацій, що впливають на сучасний виклики суспільства і ефективно впливають на модернізацію вищої освіти та її перспективний розвиток. Визначено поняття «інноваційний вимір» як параметр, що характеризує якість, особливості, певний стан вищої освіти в інноваційному контексті, що представляє певні напрями, як-от: концептуально-інноваційний, технологічно-інноваційний, комунікативно-інноваційний, методично-інноваційний. Доведено, що концептуально-інноваційний вимір сучасної вищої освіти пов'язаний з поліпарадигмальним синтезом особистісно-архетипної, ексцентричної, рефлексивної освітніх парадигм, а також ідеями міждисциплінарної методології. Проаналізовано технологічно-інноваційний вимір вищої освіти, що пов'язаний з реалізацією технологічного підходу в сучасній вишній освіті у формі інноваційних освітніх технологій, які забезпечують, таким чином, критерії повноважності, як: системність, новизна, ієрархичність, відтворюваність, ефективність, етичність. Розкрито комунікативно-інноваційний вимір освіти зокремований на новий формат сповнення між викладачем і студентом на засадах освітнього партнерства, що передбачає реалізацію фасилітаційних функцій викладача, співпрацю та партнерську взаємодію зі студентами. Висновком, що подальшого дослідження потребує аспект детального аналізу кожного напрямку інноваційного виміру вищої освіти.

The relevance of the submitted article is determined by the globalization and European integration transformations of modern society, as well as Ukraine's acquisition of the status of a candidate for accession to the European Union, which prompts the national system of higher education to make innovative changes in the area of learning how to study, work, coexist with representatives of other cultures and ethnic groups, and live in the conditions of martial law. The article analyzes the etymology of the phenomenon "innovation". The author's definition of educational innovation has been presented as the process and result of the creation and implementation of systemic innovations that meet the modern challenges of society and effectively influence the modernization of higher education and its prospective development. The concept of "innovative dimension" has been defined as a parameter that characterizes the properties, features, a certain state of higher education in the innovative context, which is represented by such areas as conceptual and innovative, technological and innovative, communicative and innovative dimensions. The article proves that the conceptual and innovative dimension of modern higher education is connected with a polyparadigmatic synthesis of personally oriented, meaningful, reflexive educational paradigms, as well as the ideas of interdisciplinary methodology. The article analyzes technological and innovative dimension of higher education, which is related to the implementation of a technological approach to modern higher education in the form of innovative educational technologies that meet such technological criteria as: systematically, novelty, reproducibility, appropriateness and efficiency. The communicative and innovative dimension of higher education has been revealed, oriented to a new format of relations between a lecturer and a student on the basis of an educational partnership, which involves the implementation of the lecturer's facilitative functions and cooperation and partnership interaction with students. The conclusion has been made that the aspect of detailed analysis of each direction of the innovative dimension of higher education needs further study.

Ключові слова: інновації, освітня інновація, інноваційний вимір, інноваційний контекст, освітній партнерство, технологічно-інноваційний, комунікативно-інноваційний, методично-інноваційний.

UDK 378.011.3.051
DOI https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/50_1.30

Желанова В.В.,
докт. пед. наук, професор,
професор кафедри теорії та історії педагогіки

2. Концептуально - методологічний

3. Дидактико-технологічний

4. Особистісний

Обґрунтовано методологічні підходи вивчення феномену інноваційності

Класичні методологічні підходи

- Системний
- Аксіологічний
- Суб'єктний
- Компетентнісний
- Технологічний

- Трансгресивний
- Екосистемний
- Міждисциплінарний
- Контекстний
- Антропоцентричний
- Коучинговий
- Андрагогічний

Неокласичні методологічні підходи

Окреслено складники інноваційності розвитку вищої педагогічної освіти на основі міждисциплінарності

системно-методологічний

- міждисциплінарні контексти; взаємозалежність феноменів трансгресивності та інноваційності; психологічна природа переходу педагогічного знання в інновацію; методологічні підходи розвитку феномену

змістово-процесуальний

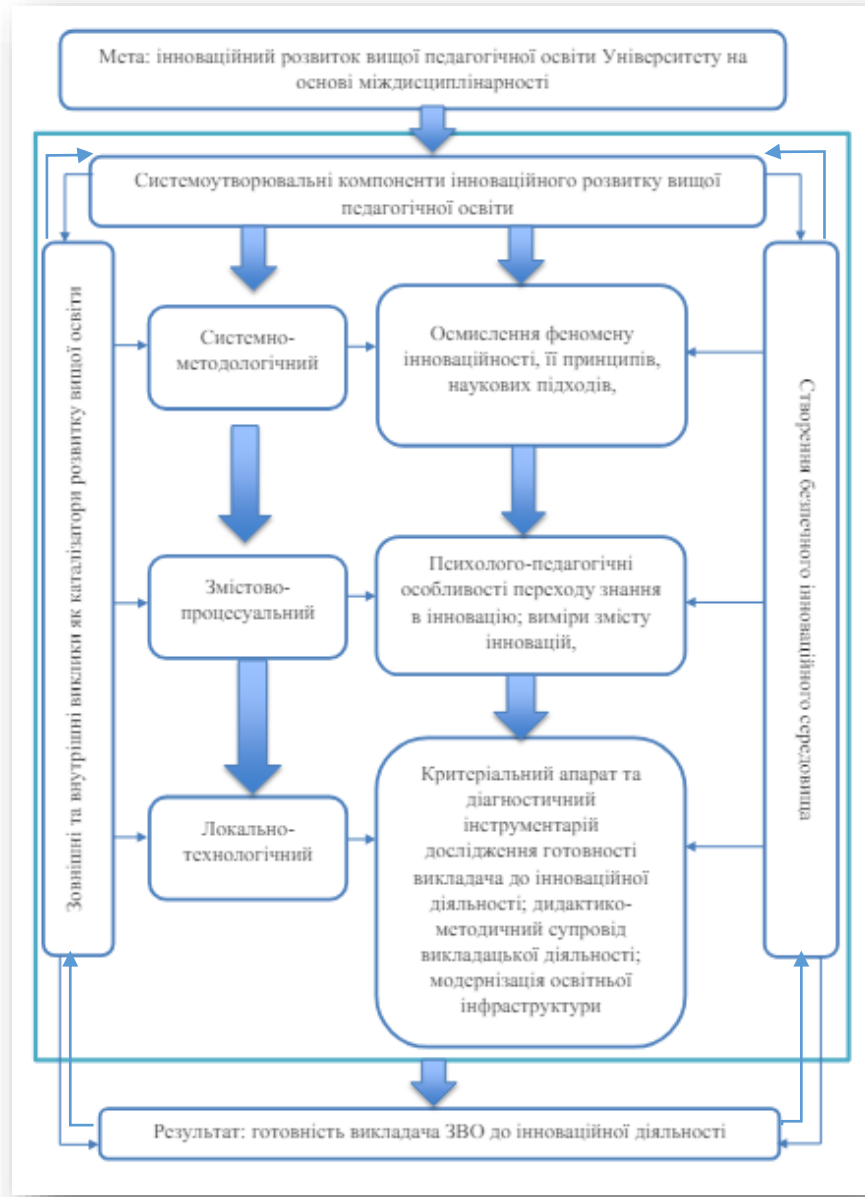
- сформульовано дефініцію «готовність викладача до інноваційної діяльності» як професійно-особистісне утворення, яке має багатокомпонентну структуру; визначено сутність компонентів готовності та розроблено діагностичний інструментарій оцінки її розвитку

локально-технологічний

- розробка технологічного та методичного забезпечення розвитку інноваційності вищої педагогічної освіти на основі міждисциплінарності

Інноваційний розвиток компонентів моделі залежить від дії об'єктивних і суб'єктивних чинників, а саме зовнішніх та внутрішніх впливів (політичних, соціальних, пов'язаних із реформою освіти тощо), які слугують каталізатором розвитку системи

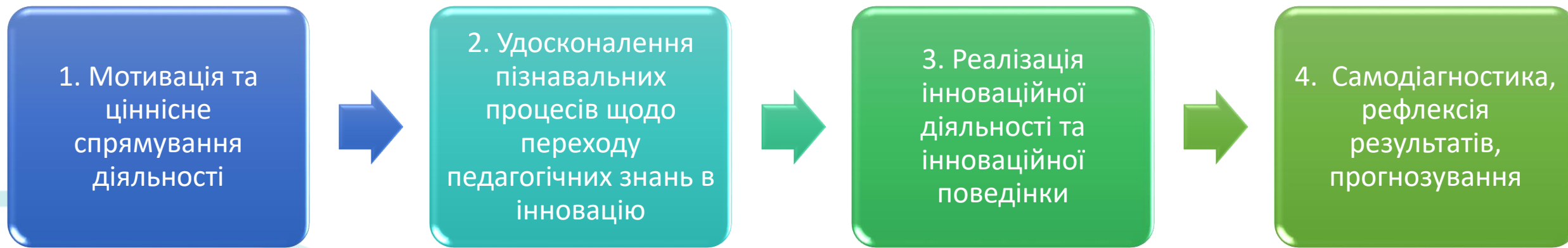

В сучасних умовах значний вплив на розвиток інновацій у вищій освіті має характер середовища, в якому здійснюється освітній процес. Це середовище має бути безпечним і травма-інформованим

Розроблено концептуально-прогностичну модель інноваційного розвитку вищої педагогічної освіти

Визначено процесуальні аспекти реалізації змістово-процесуального компоненту моделі

Процесуальні аспекти інноваційності вищої освіти корелюються з розвитком інноваційної особистості викладача ЗВО, що має певну етапність:

Представлені структурні й процесуальні аспекти інноваційної особистості викладача ЗВО акумулюються в його готовності до інноваційної діяльності

Обґрунтовано модель інноваційної особистості (структурні компоненти)

- **Інноваційна спрямованість**, що є сукупністю мотивів (полімотивація), потреб, цінностей і установок, пов'язаних з уявленням особистості як суб'єкта інноваційної діяльності;
- **Інноваційно-когнітивний компонент**, що пов'язаний з інтелектуально-пізнавальними можливостями психіки особистості, зокрема такими особливостями мислення як креативність, гнучкість, когнітивна активність, стиль та динаміка розвитку мислення;
- **Інноваційно-праксіологічний компонент**, що представлений системою умінь, пов'язаних з інноваційною діяльністю та інноваційною поведінкою;
- **Рефлексивно-прогностичний компонент**, що ґрунтується на рефлексивно-антиципаційних механізмах психіки, що уможливають аналіз, відбір та збереження подій минулого й активне оволодіння перспективою майбутнього

З'ясовано сутність феномену «Готовність викладача до інноваційної діяльності»

- Готовність викладача до інноваційної діяльності – це професійно-особистісне утворення сучасного викладача, що складається з таких базових компонентів, як інноваційно-особистісна спрямованість, інноваційна обізнаність, змістово-інноваційна діяльність та рефлексія інноваційності

**Визначено критерії
готовності викладачів
ЗВО до інноваційної
діяльності**

Критерії

01

Інноваційно-
когнітивний

02

Інноваційно-
ціннісний

03

Інноваційно-
рефлексивний

04

Інноваційно-
технологічний

Обґрунтовано індикатори готовності педагога до інноваційної діяльності

Визначено рівні готовності викладачів до змін

Низький: опір змінам, орієнтація виключно на традиційні шаблони, відсутність ініціативи та системного бачення

Середній: ситуативний інтерес, несистемне впровадження інновацій, переважно за наявності зовнішнього стимулу

Достатній: відкритість до нового, успішна адаптація та використання існуючих інновацій, здатність до локального трансферу ідей

Високий: ініціювання змін, системне оновлення контенту, створення авторських продуктів, відповідальність за ризику

Розроблено діагностичний інструментарій для вивчення готовності викладачів вищої школи до інноваційної діяльності та збору статистичних даних

Опитувальник
«Готовність викладача до інноваційної педагогічної
діяльності»

Кількісно-статистичний аналіз розвитку компонентів
готовності викладачів ЗВО України до інноваційної
діяльності

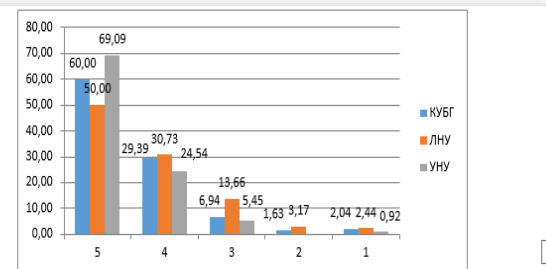
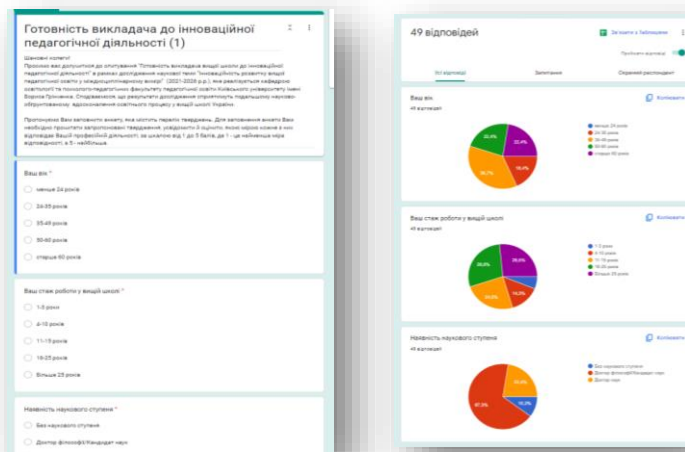

Fig. 1. Результати вивчення рівня готовності викладача до інноваційної діяльності за компонентом «Інноваційно-особистісна спрямованість особистості»

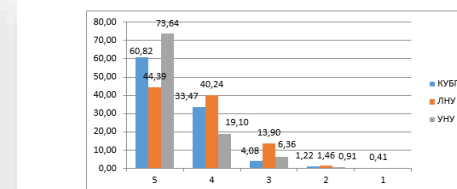

Fig. 4. Результати вивчення рівня готовності викладача до інноваційної діяльності за компонентом «Рефлексія інноваційності»

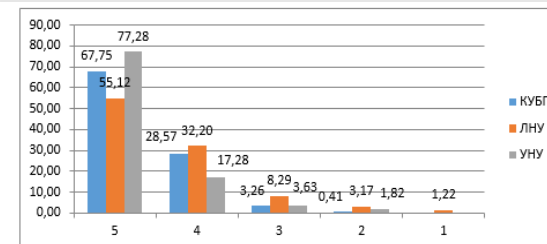

Fig. 2. Результати вивчення рівня готовності викладача до інноваційної діяльності за компонентом «Інноваційна обізнаність»

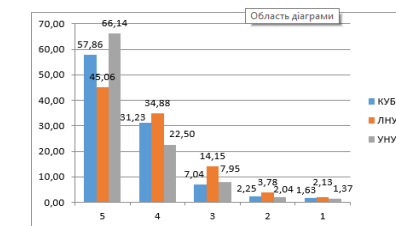
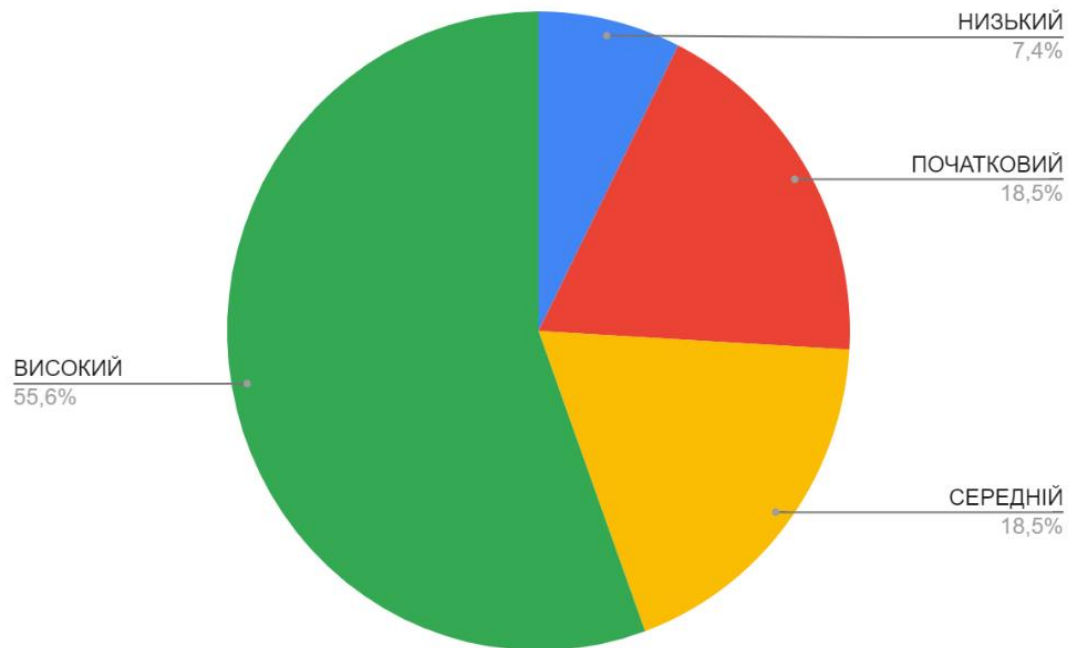

Fig. 5. Результати вивчення готовності викладача до інноваційної діяльності

Проведено опитування НПП трьох університетів України (Київський столичний університет імені Бориса Грінченка; Український державний університет імені Михайла Драгоманова; Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (релокований)). Кількість опитаних – 167 респондентів

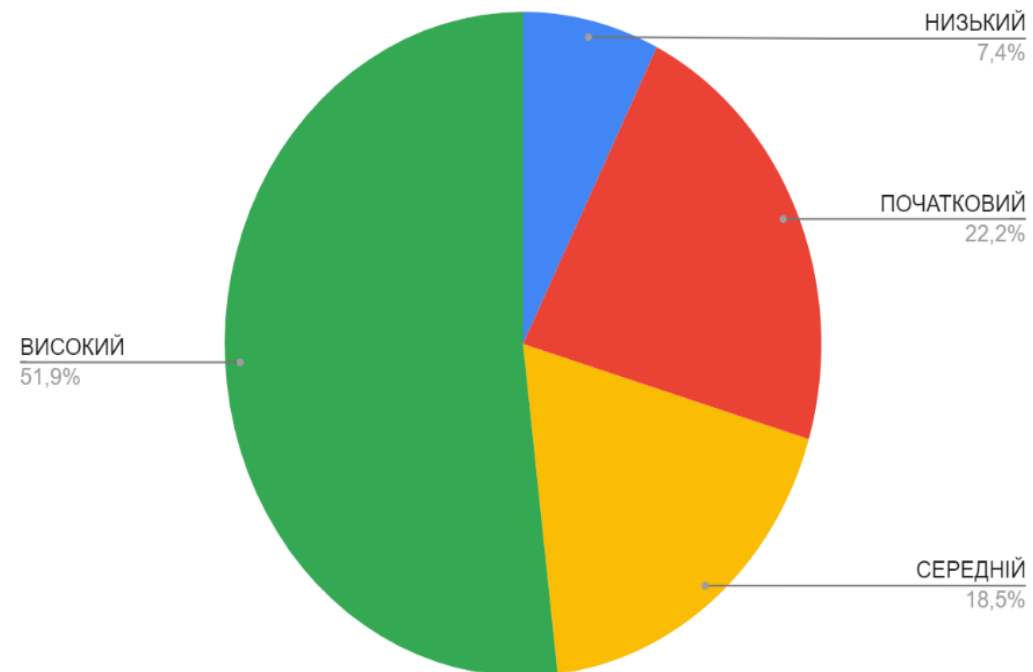
Інноваційно-особистісна спрямованість

Серед викладачів превалює високий рівень інноваційно-особистісної спрямованості, вони демонструють ціннісне ставлення до інноваційності; сучасних трендів вищої освіти; адаптивність в умовах суспільно-особистісної невизначеності; заявляють про потребу в оновленні стратегії професійної діяльності

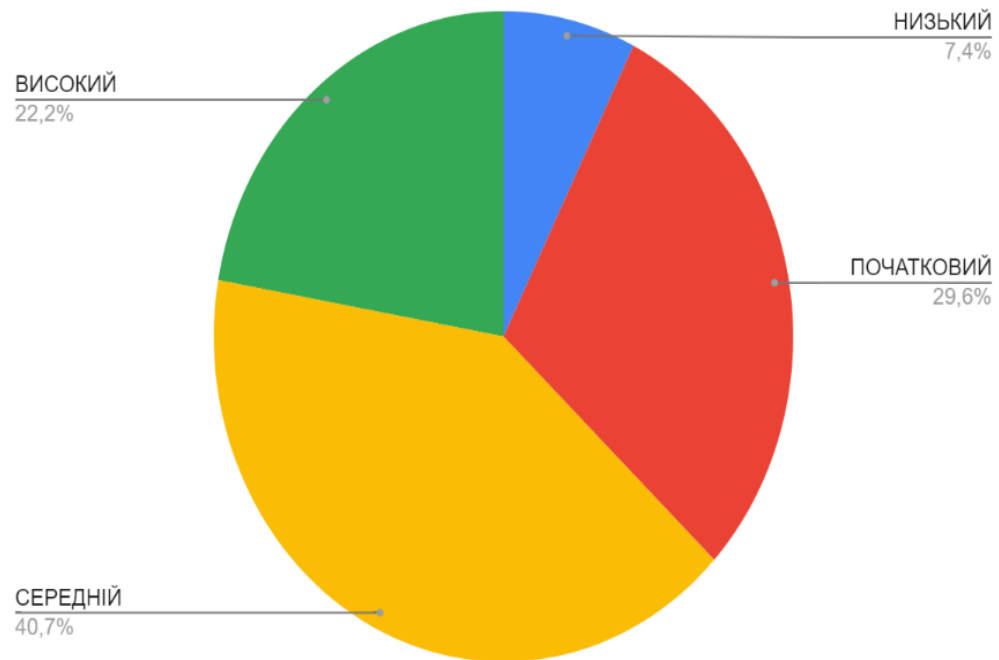
Інноваційна обізнаність

У більшості викладачів переважає високий рівень готовності до інноваційної діяльності за компонентом «Інноваційна обізнаність», тобто вони демонструють обізнаність, ерудованість щодо фундаментальних знань та досягнень сучасної науки і трендів вищої освіти й інновацій; загальну поінформованість про нововведення в освіті

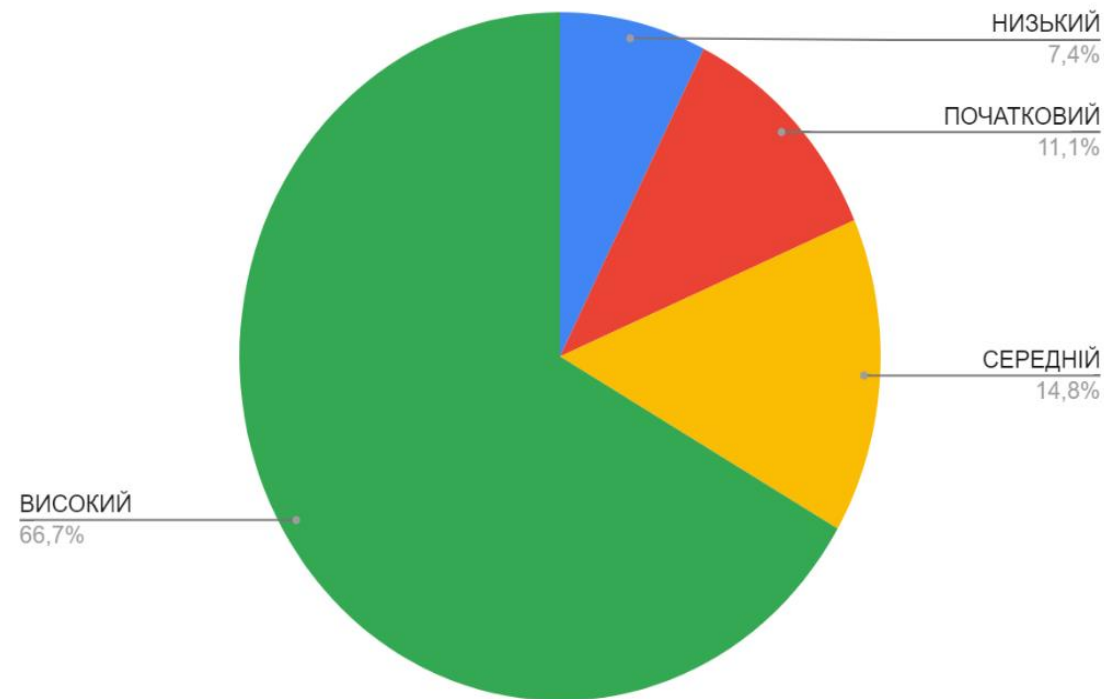
Інноваційність в професійній діяльності

Результати свідчать про середній рівень готовності викладачів до постійного оновлення змісту навчальних дисциплін на основі урахування інноваційних орієнтирів стратегічних нормативних документів, освітніх стандартів, інноваційного потенціалу освітніх програм; до інноваційних дослідницьких проєктів; до оновлення дидактико-методичний супроводу навчальних дисциплін на засадах інноваційності; до впровадження інноваційних технологій навчання та/або альтернативних ресурсів та ІК-інструментів в межах відкритого інноваційного освітнього середовища

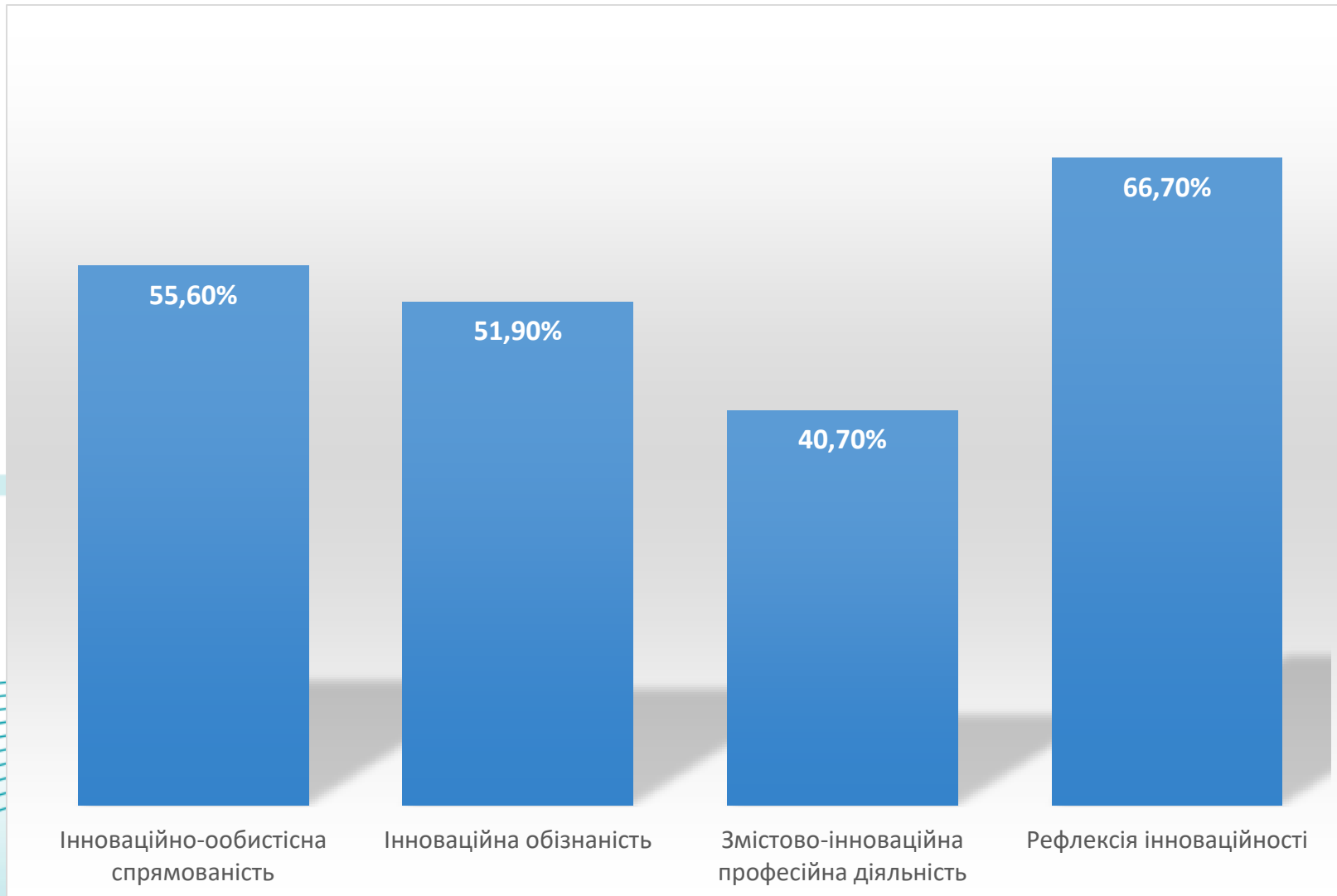

Рефлексія та самооцінка

Серед викладачів переважає високий рівень рефлексії та самооцінки, вони демонструють усвідомлення власного інноваційного потенціалу у професійній діяльності; адекватне оцінювання інноваційності власної професійної діяльності, прогнозування її результатів й перспектив; відповідальність за успіхи та невдачі у професійній діяльності, в тому числі її інноваційної складової

Виявлено ключовий розрив у розвитку готовності викладачів КСУБГ до інноваційної педагогічної діяльності

Розрив між інноваційною обізнаністю («знаю») та змістово-інноваційною діяльністю («роблю») в структурі готовності викладача свідчить про труднощі щодо практичної реалізації інновацій в педагогічній діяльності

Розроблено цілісну авторську методику діагностики готовності педагога до інноваційної професійної діяльності (Хоружа Л., Желанова В., Леонтєва І., Братко М.)

Розроблена методика дозволяє визначити загальний показник готовності викладачів вищої школи до інноваційної педагогічної діяльності

3.1. Діагностика готовності викладачів до інноваційної педагогічної діяльності

Анкета «Готовність викладача до інноваційної діяльності»

Анкета розроблена групою науковців: Л. Хоружою, доктором педагогічних наук, професором; В. Желановою, доктором педагогічних наук, професором, М. Братко, доктором педагогічних наук, професором, І. Леонтєвою, кандидатом педагогічних наук.

Розроблена методика дозволяє визначити загальний показник готовності викладачів вищої школи до інноваційної педагогічної діяльності відповідно до її профілю, а саме:

184

1) інноваційно-особистісна спрямованість особистості, що корелює з аксіологічними, мотиваційними, адаптаційними аспектами готовності до інноваційної діяльності (ІОС);

2) інноваційний зміст професійної педагогічної діяльності, пов'язаний зі змістовим контентом на державно-нормативному та корпоративному рівнях (ІЗД);

3) інноваційність в професійній діяльності, параметрами якої є новий формат взаємин між суб'єктами освітнього процесу, впровадження інноваційного освітнього інструментарію (ІПД);

4) рефлексія та самооцінка, що корелює з рефлексивно-аналітичними механізмами особистості (РС) та виявити кореляційні зв'язки її рівня з віком, стажем роботи, наявністю наукового ступеня та вченого звання викладача.

Інструкція. Пропонуємо Вам заповнити анкету, яка містить перелік тверджень. Для заповнення анкети Вам необхідно прочитати запропоновані твердження, усвідомити й оцінити, якою мірою кожне з них відповідає Вашій професійній діяльності, за шкалою від 1 до 5 балів, де 1 – це найменша міра відповідності, а 5 – найбільша.

Анкета «Готовність викладача до інноваційної діяльності»

1. Вкажіть, будь ласка, ваш вік

- менше 24 років
- 24-35 років
- 35-49 років
- 50-60 років
- Старше 60 років

2. Вкажіть, будь ласка, ваш стаж роботи у вищій школі

- 1-3 роки
- 4-10 років
- 11-15 років

Отрацювання результатів дослідження

Кількісні показники субшкал профілю і загальний показник готовності педагога до інноваційної діяльності підраховуються за 5-бальною шкалою, враховуючи, що 1 бал означає низький рівень прояву цього показника, тобто свідчить про те, що певний елемент окреслених компонентів готовності педагога до інноваційної діяльності проявляється рідко і недостатньо виражено, а 5 балів означає інноваційний ступінь прояву окремих елементів певного компоненту, тобто означає, що відповідний особистісний стан педагога проявляється завжди і дозволяє йому інтегрувати, застосовувати, моделювати та розповсюджувати інновації у власній професійній діяльності.

Інтерпретація результатів

За кожною субшкалою профілю досліджуваний може набрати від 5 до 25 балів (максимальна сума балів, яку можуть набрати респонденти за проявами показників кожної субшкали складає: $X_{\text{мак}} = 25$ балів).

Загальний показник готовності викладача до інноваційної діяльності може коливатися в межах від 20 до 100 балів.

Середній бал визначається за формулою:

$$X = X_1 + X_2 + X_3 + X_4,$$

де X – середній бал, X_i – число балів, яке набрав респондент за кожною субшкалою.

Отриманий показник інтерпретується таким чином:

Рівень готовності викладача до інноваційної діяльності.

Бали. Характеристика рівнів:

Високий 100-75

Викладач демонструє ціннісне ставлення до інноваційності; сучасних трендів вищої освіти; адаптивність в умовах суспільно-особистісної невизначеності; відчуває потребу в оновленні стратегії професійної діяльності; демонструє обізнаність, ерудованість щодо фундаментальних знань та досягнень сучасної науки

Розроблено профіль педагога-новатора та структуру готовності викладачів ЗВО до інноваційної діяльності

інноваційно-особистісна спрямованість

спрямованість (ціннісне ставлення до інноваційності; адаптивність в умовах суспільно-особистісної невизначеності; потреба в оновленні стратегії професійної діяльності)

змістово-інноваційна діяльність викладача

урахування орієнтирів стратегічних нормативних документів, освітніх стандартів та потенціалу освітніх програм щодо змістового супроводу інноваційної діяльності, а також практичного контексту інноваційності

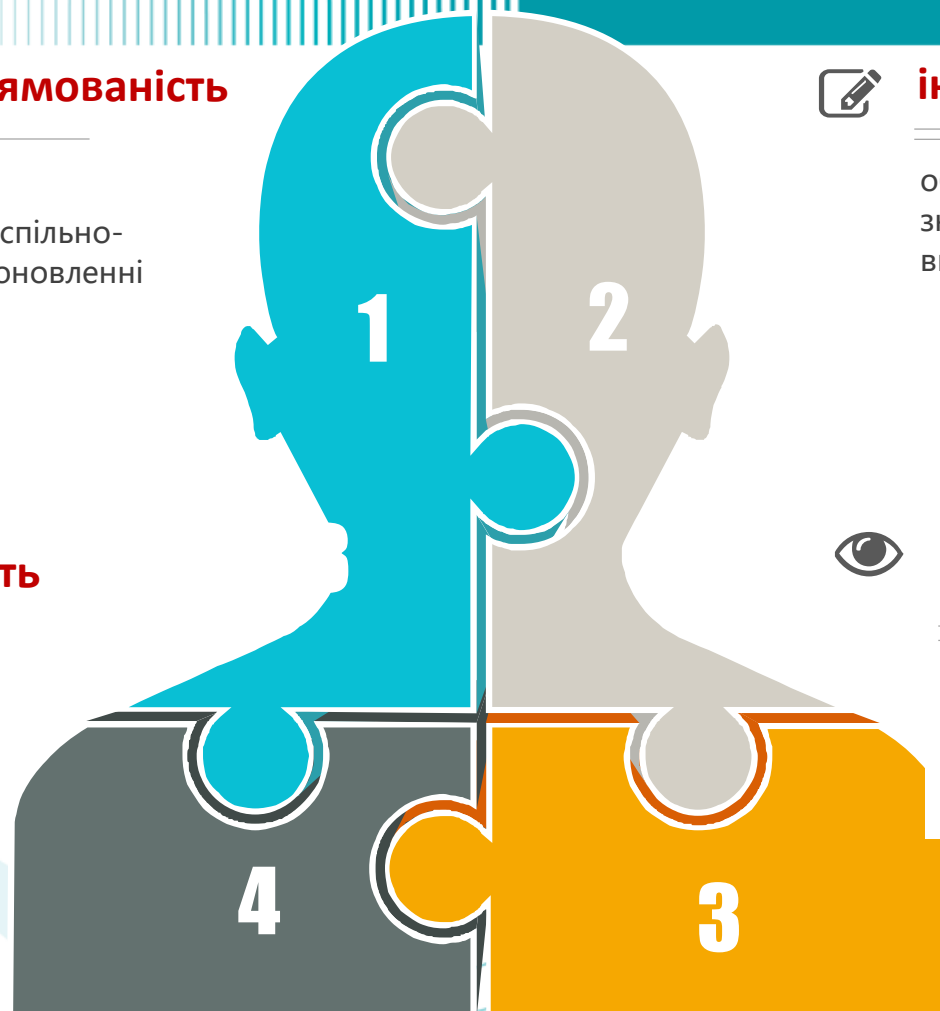
інноваційна обізнаність

обізнаність щодо фундаментальних знань, досягнень та сучасних трендів вищої освіти

рефлексія результатів інноваційної діяльності

усвідомлення потенціалу, оцінювання власних досягнень і задоволеності студентів, прогнозування перспектив розвитку професійної інноваційності

Складений профіль викладача може стати основою для розроблення відповідних програм підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників

Апробовано та узагальнено орієнтири різних рангів для викладачів щодо впровадження освітніх інновацій

0	Відтворення традиційної освітньої системи або її елемента
1	Кількісні зміни при незмінній якості
2	Перегрупування елементів системи і організаційні зміни
3	Адаптаційні зміни освітньої системи в нових умовах без виходу за межі старої моделі освіти
4	Найпростіші якісні зміни в окремих компонентах освітньої системи
5	Зміна всіх, або більшості первинних властивостей системи
6	Створення освітніх систем «нового типу» з якісною зміною функціональних властивостей системи
7	Докорінна зміна освітніх систем, поява «нового типу» освітніх систем

- **Нижчі ранги (0–2):** зосереджені на підтримці та невеликих коригуваннях системи, як-от **практична регенерація** (ранг 0), **кількісні зміни** обсягу матеріалу (ранг 1) та **локалізаційні зміни** через перегрупування елементів (ранг 2).
- **Середні ранги (3–4):** передбачають **адаптацію** методик до нових умов (ранг 3) та **комбінування** різних підходів для отримання якісно нових результатів (ранг 4).
- **Вищі ранги (5–7):** характеризуються глибокою трансформацією, включаючи **радикальні зміни** концепцій (ранг 5), створення **систем «нового виду»** (ранг 6) та завершуючи **парадигмальними змінами**, що змінюють саму філософію освіти (ранг 7)

Імплементовано освітні інновації в освітній процес

Гібридні моделі (Hybrid models)

Сценарії дуального навчання (Dual learning scenarios)

Педагогіка мікрокредитів (Pedagogies of micro-credentials)

Педагогіка автономії (Pedagogy of autonomy)

«Вечірки перегляду» («Watch parties»)

Освіта під керівництвом впливових осіб (Influencer-led education)

«Педагогіка дому, домашня педагогіка» (Pedagogies of the home)

Педагогіка дискомфорту (Pedagogy of discomfort)

Навчання добробуту, або педагогіка благополуччя (Wellbeing education)

«Гуляй і говори» («Walk-and-talk»)

Педагогіка з використанням інструментів ШІ (Pedagogies using AI tools)

Метавсесвіт для освіти (Metaverse for education)

Мультимодальна педагогіка (Multimodal pedagogy)

«Бачити себе у навчальному плані» (Seeing yourself in the curriculum)

Педагогіка турботи в умовах цифрового опосередкування (Pedagogy of care in digitally mediated settings)

Подкасти як педагогіка (Podcasts as pedagogy)

Навчання на основі викликів (Challenge-based learning)

Підприємницька освіта (Entrepreneurial education)

Педагогіка взаємин, реляційна педагогіка (Relational pedagogies)

Переплетені педагогіки освітніх просторів (Entangled pedagogies of learning spaces)

Апробація моделі: практичний імпакт

Нові освітні програми

Створено ОП інноваційного характеру — «Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих» та «Корпоративна освіта та розвиток персоналу».

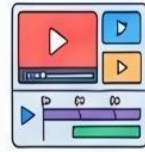
Популяризація результатів дослідження серед польських докторантів педагогічних спеціальностей

Впроваджено інноваційні компетентнісні практики в освітній процес

Історико-педагогічні квести

Відеопроскти

Освітлогічні дебати

Академічний коучинг

ТЕХНОЛОГІЇ «НОВОЇ ХВИЛІ»

Сторітелінг (емоційне заучення)

EQ-BOOST (розвиток емоційного інтелекту)

Ділові ігри

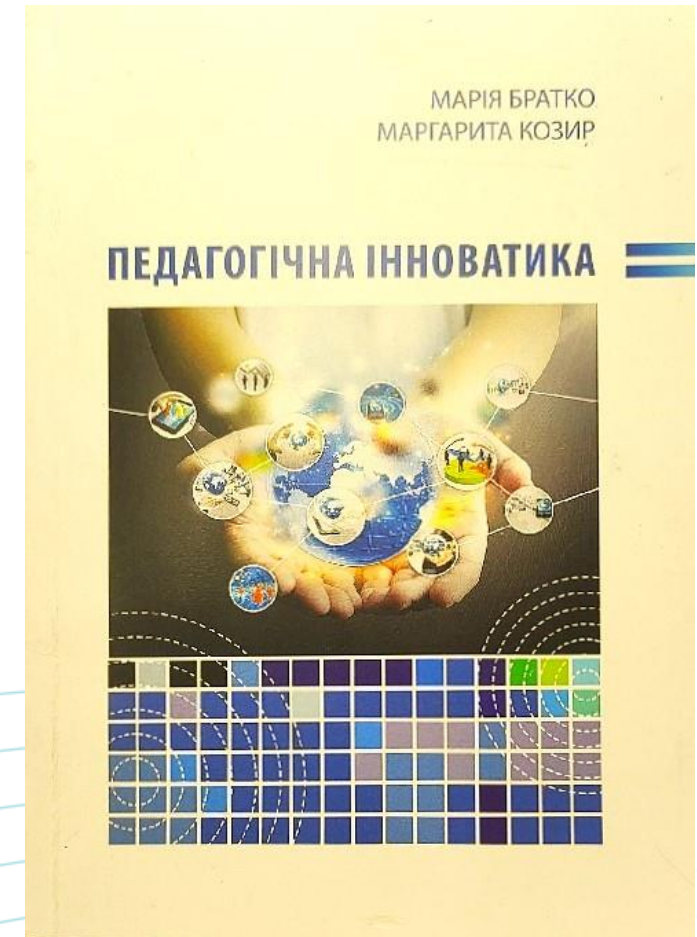
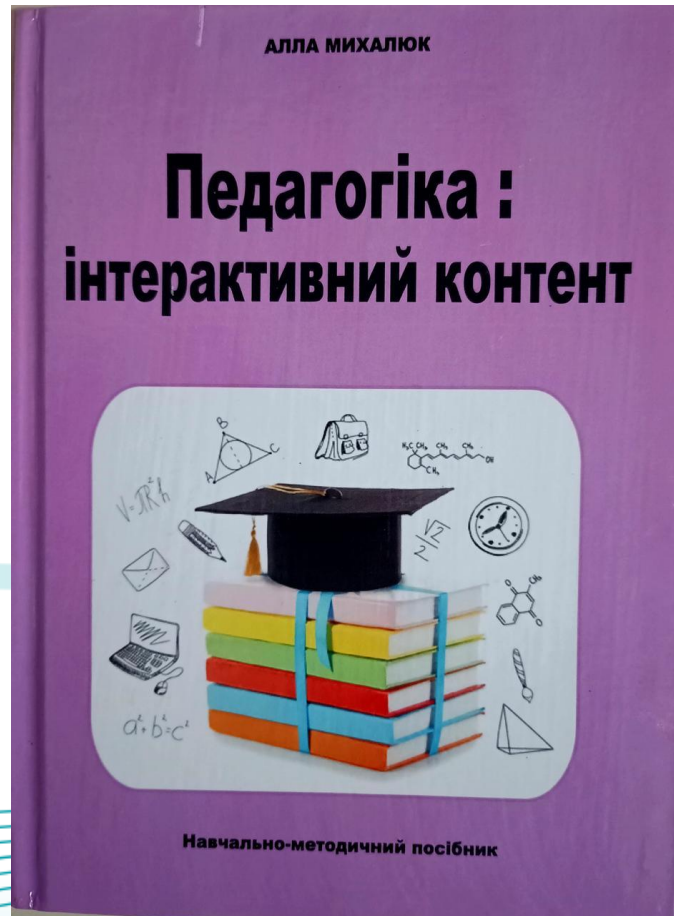
Авторський методичний практикум (М. Братко, М. Козир). 18 завдань, орієнтованих на створення реальних освітніх продуктів.

Розроблено авторський методичний практикум

Підготовлено друковану продукцію інноваційної тематики

Колективна монографія «Інноваційність розвитку вищої педагогічної освіти: від теорії до практики»

Інноваційність розвитку вищої педагогічної освіти: від теорії до практики : колективна монографія. / За заг. ред. Л.Л. Хоружої. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024. 232 с. ISBN 978-617-520-825-0

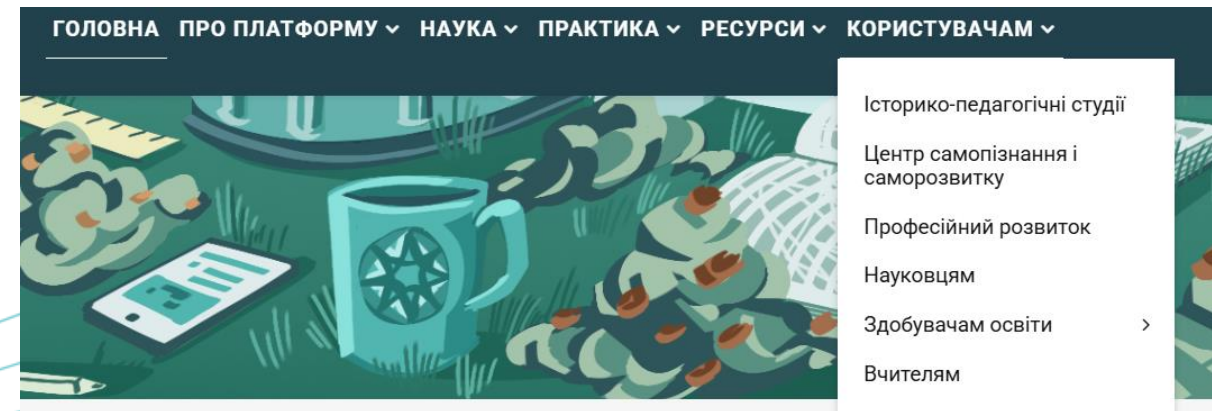
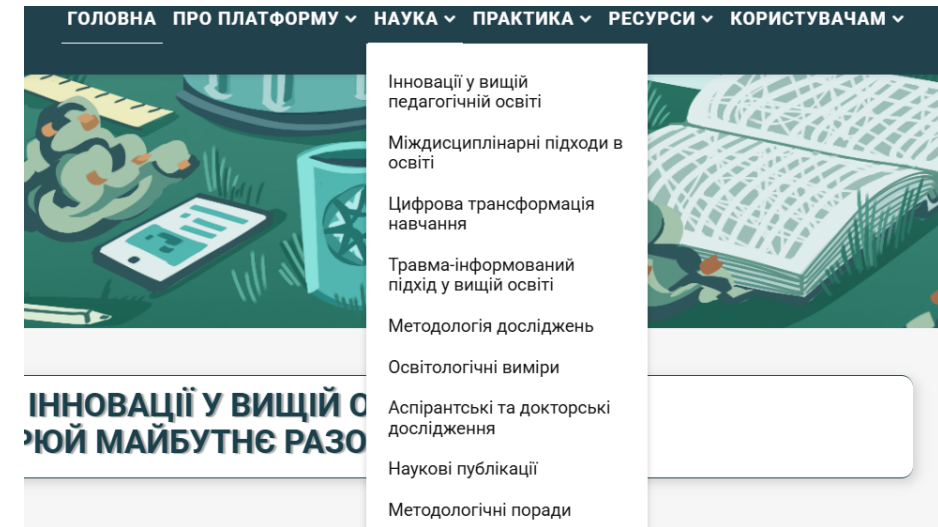

Створено платформу інноваційних практик викладання у ЗВО «EduNova»

РУБРИКИ

Е-платформа
інноваційних практик
викладання у ЗВО
«EduNova»

Здійснюється дидактико-методичний супровід реалізації компонентів інноваційності розвитку вищої педагогічної освіти у міждисциплінарному вимірі

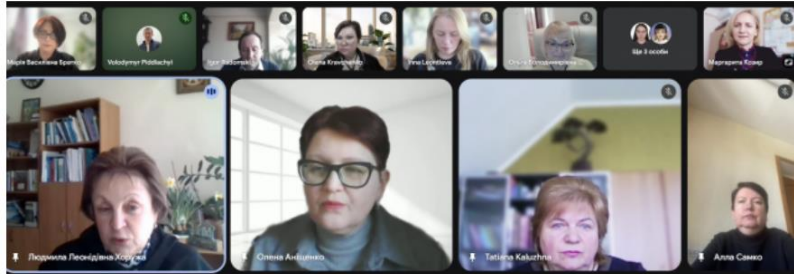
Здійснюється дидактико-методичний супровід реалізації компонентів інноваційності розвитку вищої педагогічної освіти у міждисциплінарному вимірі

Авторський методичний практикум (М. Братко, М. Козир). 18 завдань, орієнтованих на створення реальних освітніх продуктів.

Апробація моделі: науковий імпакт

Колективна монографія (2024)

«Інноваційність розвитку вищої педагогічної освіти: від теорії до практики».

Київський університет імені Бориса Грінченка

НАКАЗ

«РГ» / 10 / 2023

№ 663

Про затвердження групи для реалізації проєкту «Розвиток кар'єрного радництва для України CARE»

Відповідно до Грантової угоди № 24/221/2023 від 09.10.2023 р. «Розвиток кар'єрного радництва для України CARE» / «Developing Career Guidance and Counseling Education for Ukraine CARE» за фінансової підтримки Національного агентства освіти Фінляндії у період до 31.12.2025 р.

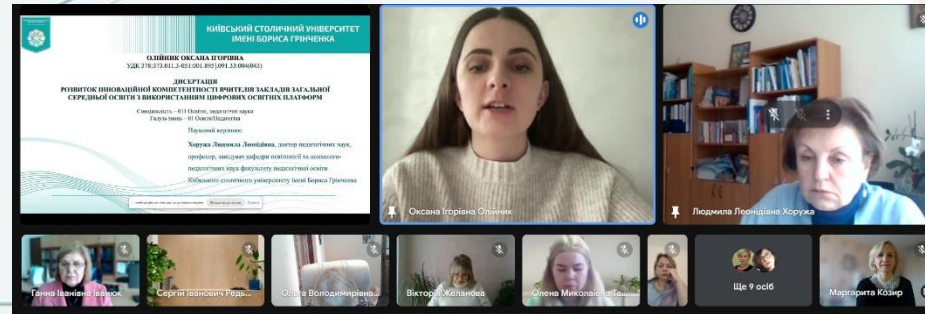
НАКАЗУЮ:

1. Затвердити склад групи для реалізації проєкту:
 - Лілія ГРИНЕВИЧ, кандидат педагогічних наук, доцент, перший проректор – координатор проєкту;
 - Ольга КОТЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент, декан Факультету педагогічної освіти – співкоординатор проєкту;
 - Наталія КІШЕВИЧ, кандидат педагогічних наук, доцент, декан Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти – співкоординатор проєкту;
 - Ольга ВИГОВСЬКА, кандидат політичних наук, завідувач НДДІ інтернаціоналізації вищої освіти – менеджер проєкту;
 - Людмила ХОРУЖА, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти – учасник проєкту;
 - Марія БРАТКО, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти – учасник проєкту;
 - Наталія КОШАРНА, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов і методик їх навчання Факультету педагогічної освіти – учасник проєкту;
 - Лада ПЕТРИК, кандидат педагогічних наук, заступник декана Факультету педагогічної освіти з науково-педагогічної та соціально-гуманітарної роботи, старший викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання – учасник проєкту.

IV Міжнародна конференція

«Педагогіка у міждисциплінарному вимірі: феномен інноваційності вищої освіти».

Міжнародне партнерство

Обмін досвідом зі здобувачами Університету Ігнаціанум (Краків, Польща).

Міжнародний проєкт «Розвиток кар'єрного радництва для України CARE» (за фінансової підтримки Національного агентства освіти Фінляндії у період до 31.12.2025 р.

Висновки та перспективи

Інноваційність – це системна зміна мислення. Ефективність інноваційного розвитку вищої педагогічної освіти залежить від готовності викладача до інновацій

Результати дослідження можуть масштабуватися іншими Університетами для розроблення нових ОП та програм підвищення кваліфікації НПП

Напрацьований дослідницький матеріал буде використано для визначення та реалізації нової наукової теми кафедри

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!